

MEF ÜNİVERSİTESİ

**YEDİNCİ SINIFLARDA TEKNOLOJİK
UYGULAMALARLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ GÖRSEL
SANATLAR DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN
BAŞARISINA ETKİSİ**

Bitirme Projesi

Tuba Akarlı

İSTANBUL, 2021

MEF ÜNİVERSİTESİ

**YEDİNCİ SINIFLARDA TEKNOLOJİK
UYGULAMALARLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ GÖRSEL
SANATLAR DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN
BAŞARISINA ETKİSİ**

Bitirme Projesi

Tuba Akarlı

Proje Danışmanı: Dr. Duygu Umutlu

İSTANBUL, 2021

MEF UNİVERSİTESİ

Projenin Adı: Yedinci Sınıflarda Teknolojik Uygulamalarla Zenginleştirilmiş Görsel Sanatlar

Dersinin Öğrencilerin Başarısına Etkisi

Öğrencinin İsmi ve Soyadı: Tuba Akarlı

Tuba Akarlı tarafından hazırlanan mezuniyet projesinin benim denetimim altında tamamlandığını beyan ederim. Yapılan bu projeyi “Mezuniyet Projesi” olarak kabul ediyorum.

18/01/2021

Bitirme Projesi Danışmanı

Dr. Duygu Umutlu

Akademik Dürüstlük Sözü

Bu bitirme projesi kapsamında kimseyle işbirliği yapmamaya, dış yardım aramamaya veya kabul etmemeye ve başkalarına yardım etmemeye söz veriyorum.

Basılı veya web'deki tüm kaynakların açıkça belirtilmesi ve referans verilmesi gerektiğini biliyorum.

MEF Üniversitesi'nin ideallerine uygun olarak, bu çalışmanın benim olduğunu ve hazırlanmasında uygunsuz bir yardım almadığımı konusunda söz veriyorum.

İsim
Tuba Akarlı

Tarih
18/01/2021

İmza

ÖZET

YEDİNCİ SINIFLARDA TEKNOLOJİK UYGULAMALARLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN BAŞARISINA ETKİSİ

Tuba Akarlı

Proje Danışmanı: Dr. Duygu Umutlu

OCAK, 2021, 44 Sayfa

Her alanda değişimin olmasıyla birlikte günümüzde sanat eğitiminin de sadece geleneksel yöntemler ile yapılması artık yeterli olmamaktadır. Bilgisayar teknolojisinin ilerlemesi ile ortaya çıkan materyaller ve yazılımlar sanat üretiminde yeni alanları da beraberinde getirmektedir. Bu araştırmada Teknolojinin görsel sanatlar dersine entegresinin öğrenci başarısı üzerinde etkisi var mıdır? sorusuna cevap aranmıştır. Türkiye de ortaokul 7. Sınıf düzeyindeki öğrencilerin Görsel Sanatlar dersinin “Sanat Eleştirisi ve Estetik” ünitesi kapsamında sürdürülen eğitim programının teknolojik yaklaşımlar geliştirerek, zenginleştirilip anlatılmış bir dersin öğrencilerin başarısına etkisi araştırılacaktır. Araştırmanın hipotezi; “Teknolojinin görsel sanatlar dersiyle entegre edilmesinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu yönde etkisi vardır” olacaktır. Çalışma İstanbul’da bir özel okulun 7. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 32 öğrenci üzerinde uygulanan çoktan seçmeli sorulardan oluşan ön test-son test ve ürün değerlendirme şeklinde yapılmıştır. Son testteki sonuçlarına bakıldığında katılımcıların görsel tasarım öge ve ilkeleri konusunda bilgi sahibi oldukları ancak uygulamada bu bilgilerini tam olarak aktaramadıkları gözlemlenmiştir. Bu durum bize teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin öğrenci başarısına olumlu yönde etkisi olduğunu ancak uygulama aşamasında bireysel farklılıkların, yetenek ve becerilerin çalışmalarda değişkenliğe sebep olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, sanat, görsel sanatlar, eğitim, dijital

EXECUTIVE SUMMARY

THE EFFECT OF THE VISUAL ARTS COURSE ENRICHED WITH TECHNOLOGY ON STUDENT ACHIEVEMENT

Tuba Akarlı

Advisor: Dr. Duygu Umutlu

JANUARY, 2021, 44 pages

Together with the change in every field, it is no longer sufficient to teach art only through traditional methods. The materials and software that emerged with the advancement of computer technology bring along new areas in art production. In this study, it was tried to find out whether integrating technology into the visual arts course has an effect on student achievement. It is going to be searched whether an art lesson enriched with the use of technology, which is conducted in the scope of 7th grade Visual Arts course curriculum and as a component of "Art Criticism and Aesthetics" unit, has an impact on the student success. The hypothesis of the research; "Integrating technology to a visual arts course has a positive effect on student achievement". The study was conducted in the form of pre-test-post-test and product evaluation consisting of multiple-choice questions was applied on 32 students studying at the 7th grade of a private school in Istanbul. Regarding the results of the post-test, it was observed that the participants were equipped with the information about visual design elements and principles, but they could not fully transfer this knowledge into practice. This situation shows us that visual arts course enriched with technology has a positive effect on student achievement, but some factors such as individual differences, abilities and skills cause variability during the application phase of the studies.

Key Words: Tecknology, art, visual arts, education, digital

İÇİNDEKİLER

Akademik Dürüstlük Sözü	v
ÖZET	vi
EXECUTIVE SUMMARY	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLO LİSTESİ	ix
ŞEKİL LİSTESİ	x
1.GİRİŞ.....	1
2. LİTERATÜR.....	3
2.2. Teknoloji ile Sanat Eğitimi	4
2.3. Sanat Eseri ve Estetik.....	6
2.4. Sanat Eleştirisi Öğretimi	7
2.5. Problem Durumu	9
3. METOT	10
3.1. Araştırma Modeli	10
3.2. Araştırma Bağlamı ve Katılımcılar	10
3.3. Veri Toplama Prosedürü	11
3.4. Veri Analizi	18
3.4.1. Nicel veri analizi	18
3.4.2. Nitel veri analizi.....	18
4. SONUÇLAR	19
4.1. Nicel Sonuçlar	19
4.2. Nitel Sonuçlar.....	19
4.2.1. Ürünlerdeki benzerlikler	31
4.2.2 Ürünlerdeki farklılıklar	32
5. TARTIŞMA.....	33
5.1. Öneriler ve gelecekteki çalışmalar	36
5.2. Çalışmanın sınırlılıkları.....	36
KAYNAKÇA	38
EK A.....	41
EK B	44

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 1. Ders Planı.....	12
Tablo 2: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 2. Ders Planı.....	13
Tablo 3: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 3.Ders Planı.....	15
Tablo 4: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 4. ve 5. Ders Planı.....	16
Tablo 5: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 6. Ders Planı.....	17

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: 3. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması.....	23
Şekil 2: 17. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması.....	24
Şekil 3: 9. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması.....	25
Şekil 4: 21. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması.....	26
Şekil 5: 20. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması.....	27
Şekil 6: 23. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması.....	28
Şekil 7: 13. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması.....	29
Şekil 8: 31. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması.....	30
Şekil 9: 16. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması.....	31
Şekil 10: 29. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması.....	32
Şekil 11: 19. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması.....	33
Şekil 12: 5. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması.....	33

1.GİRİŞ

Sanat gelişen ve sürekliliği olan bir olgudur. İnsanlar yaratma iç güdüsüyle hayallerini, hüzünlerini, sevinçlerini, düşüncelerini sanatın ahenkleri olan çizgiyle, biçimle, formla, renkle, sesle, ritimle ifade eder. Sanat bir başka deyişle soyut olan duygu ve düşüncelerinin dışı vurumla birlikte estetik bir çerçevede somutlaştırılma halidir.

Sanatın evrensel oluşu herkes tarafından ortak bir bakış perspektifini de beraberinde getirir. Gelişen sanatla birlikte insanlar yaşamların her alanında sanatla iç içedir. Bu nedenle sanat günlük yaşamımızın bir vazgeçilmezi de diyebiliriz. Sanatın yaşamımıza dahil olma durumunu düşündüğümüzde etrafımıza bakarak birçok örneği sıralayabiliriz; alışveriş yaptığımızda herhangi bir ürünün ambalajı üzerindeki görseli, bir sinema afişinin görseli, okuduğumuz bir yayının görseli, giydiğimiz bir kıyafetin tasarımı, kullandığımız bir arabanın tasarımı, evimize aldığımız bir koltuğun tasarımı diyebiliriz. (Mercin, 2011) Kısacası insan emeğiyle yapılmış her nesnenin sanatın var olma sürecinde bir kanıt olduğunu ve sanatın sürekliliğinin olduğunu söyleyebiliriz.

Sanatı eğitimi değerlendirildiğimizde ulusal kalkınma, ülkenin toplumsal refaha ulaşma, gelişen ülkelerle aynı paralellikte olma hedeflerinin gerçekleştirilmesi için öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun bir biçimde sanatla eğitilmesi gerekiyor. Bu açıdan sanat eğitimi bilimsel bir süreçte, günümüz çağının koşullarını takip ederek kendisini sürekli olarak yenilemelidir.

21.yüzyılda Dijital Teknoloji büyük bir hızla gelişerek günlük hayatımızda yerini almış olması ve tüm dünyaya yayılması, dijital kültürün oluşmasına neden olmuştur. İnternetin yaygınlaşmasıyla her alanda dijitalleşmeye geçilmiş ve bu sayede bilgi toplumun vazgeçilmezi olmuştur.

Teknoloji denince aklımıza ilk gelen günümüz teknolojik aletler olmaktadır ancak bu kavramı çağımızla sınırlandırmak doğru olmaz. Çünkü “teknoloji” kelimesi insan oğlunun var olması ile birtakım ihtiyaçları karşılamak yaşamı kolaylaştırma amacı ile ortaya çıkmıştır ve mevcudiyet sağlamıştır. Teknolojinin başı, insanlığın var olmasıyla birlikte ortaya çıkan “el teknolojisi” dir. Dolayısıyla insanlık var olduğundan itibaren, sanatın ve teknoloji de hep var olmuştur. İlk sanat eserleri insanların mağara duvarlarına resmettiği resimler oluşturmuş, o dönemin tek teknolojisi “el” ile yapılarak, sanatın insan oğlunun var olması itibariyle ortaya çıkan derin bir geçmişi olduğunu doğrular niteliktedir. (Uğurlu, 2008)

Artık nesiller X, Y, Z kuşakları olarak adlandırılmaya başlanmış, çocuklarımızın oyunları, eğlenceleri, bilgi edinme yöntemleri çağa uygun olarak değişmiştir. Dijital kültürün getirisi olarak çocuklar, dijital araçların dilini keşfeden, araştıran, sorgulayan, çoklu işlem yapabilen bir kuşak oluşturmuştur (Pedro, 2006). Öyleki bu kuşak önceki kuşağın aksine geleneksel eğitimle değil, yazılı olmayan dijital kaynakları tercih etmekte; monoton, durağan bilgi ile değil hareketli, görsellerle, doğrusal olmayan verilerle, müzikle öğrenmektedirler. (Small ve Vorgan, 2008) Z kuşağının dijital teknolojiyi genellikle akıllı cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar kullanarak, müzik dinlemek, Televizyon veya internetten video izlemek, sosyal medyada vakit geçirmek, oyun oynamak için kullanmaktadır. (Erten, 2019) Görüldüğü üzere Z kuşağı teknolojiyi eğitimin dışında birçok alanda kullanmakta. Teknolojiyi eğitime entegre etmek için daha fazla gecikme lüksümüz yoktur.

Eğitim sürecinin etkin katılımcısı olan çocuklarla ilgili çalışmalarda, bilgisayar destekli öğretimin yeni teknolojilerin kullanılarak bilgilerin aktarılması çocukların gelişimi, davranış ve başarısı üzerinde önemli etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Dijital kültürün bireyler üzerindeki etkisi bu kadar çokken teknolojinin eğitimin içine girme ihtiyacı da yadsınamaz bir gerçektir. Bu durumda bilgi aktarımını sağlayacak olan öğretmenlerinde dijital teknolojiye hakimiyetleri önemli rol oynamaktadır. (İnci, Akpınar ve Kandır, 2017)

Teknoloji sonucunda bilginin hızlı aktarımı ve edinimi sağlanmaktadır. Dolayısıyla geleceğe şekil verecek toplumlar, teknolojiyi iyi kullanan bireylerin çoğunluğu oluşturduğu toplumlar olacaktır. Bu gerçek karşısında eğitim sistemi değişmeli ve çağın ihtiyaçları doğrultusunda teknolojinin içinde olduğu bir şekilde revize edilmelidir (Dilmaç, 2019).

2. LİTERATÜR

Sanat: Bir duygunun, tasarımın, düşüncenin vb. dışavurumunda, anlatımında kullanılan yöntemlerin tümü olarak ifade edilebilir. İnsan oğlunu var oluşunu itibariyle değişim göstermekte, ihtiyaçlara, inanışlara, çağa göre şekillenmektedir. İnsan sanatı kendini ifade etmek için kullanır. Sanat kendini ifade biçimi olarak tanımlanırsa insanla beraber değiştiği söylenebilir. Çağı yakalama, çağdaş olma her zaman sanatında sorunu olmuştur.

Sanat insanlık var oldukça yaşayan bir canlı gibi gelişimini sürdürecektir. Yeni yaklaşımlar, güncel olayları konu edinip topluma yön vermeye devam edecektir. Sanatçı kendi fikir ve görüşlerini sanatı yoluyla toplum için üretecektir. Sanatçı ürettiği eserlerle her şeyin unutulduğu, sanatın önemsiz görüldüğü bir zamanda ve sanatçı toplum bilinçlendirilmek zorundadır. Toplumun genç nesli kaliteli bir sanat eğitimi alması bir zorunluluktur. Görsel sanatların tüm alanlarını araştırmak, yorumlayabilmek ve uygulama yaparak, yaşayarak öğrenme eğitimin temelini oluşturmaktadır. (F. Başbuğ ve Z. Başbuğ, 2016).

Sanat eğitiminin tarihsel sürecini incelediğimizde 18. yy'a kadar sanat eğitiminden, hatta öğretimden söz edilmez durumda olduğu ifade ediliyor. Yüzyıllarca sanatçı usta-çırak ilişkisi yaşamın içinde yer almıştır. Batı kapitalizmin gelişimiyle birlikte lonca sisteminin bir sonucu olan usta- çırak yetiştirme sistemi değişimle birlikte loncaların önemini yitirmesinden sonra eğitim okul içi öğretime yeni bırakmıştır. Bu yeni gereksinimin bir sonucu olarak akademiler ortaya çıkmıştır. Sanat eğitiminde en önemli adımlar 1919'dan 1933 yılları arasında Bauhaus bünyesinde ortaya çıkmıştır. (Sözen ve Tanyeli, 2016)

Ülkemizde var olan eğitim sistemini incelediğimizde 2004-2005 eğitim öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yenilenen programla yeni bir yol almıştır. Eğitim sisteminde köklü değişimler söz konusu olmuştur. Asıl olanın öğrenci olduğu, öğretmenin rehberlik ettiği, Öğretmenin öğrencileriyle birlikte yeni bilgiler edindiği, deneyimlediği bir zenginliktedir. Yenilenen programla birlikte dersin adı Görsel Sanatlar Dersi olarak değiştirilmiştir. Bunun yapılandırmacı sanat eğitimi anlayışı ile içerik ve süreç değerlendirme konusunda uygulamalarla çağın yeniliklerini yakalayan bir sistem amaçlamıştır.

Sanatın geniş kesimlerde daha iyi anlaşılabilmesi için, hayatın içinde yerini alması gerekmektedir. Bu da ancak yaygın ve örgün eğitimin bir parçası olarak gerçekleşebilir. Sanat

eğitimi görsel düşünce, hafıza ve yaratıcılık gerektirir. Bir nedenle insanlar kendilerini ifade etmek için dilin dışında sanata ihtiyaç duymuşlardır. İlk ağlardan bu yana insanlık var olduğu andan itibaren çizgi ve formlarla kendilerini ifade etmeye başlamışlardır. Karşılaşılan problemleri çözmede hayatı anlamada, olayları hissetmede ve olanlara tepki göstermede her zaman sanatı kullanmışlardır. Sanat Eğitimi kişinin estetik duyarlılığını, yaratıcılığını ve karşılaştığı olaylara farklı bakabilme yönünün gelişimde önemli bir yer tutmaktadır. (Yaman, Ekim, Sungur ve zer, 2012).

2018 yılında yenilenen ilk ve ortaokul görsel sanatlar dersinin önemi ve gereksinimi MEB Görsel Sanatlar Dersi ğretim programında şu şekilde açıklanmıştır;

Bireyin Görsel Sanatlar eğitimi alması onun bir sanatçı veya çok üstün yeteneklere sahip olmasını gerektirmez. Görsel Sanatlar eğitimi, bireyin kendini ifade edebilme, 57 estetik bilinç kazanma gibi kişisel yaşantısına katacağı olumlu edinimler ve toplumlar açısından avantajlar sağladığından her düzeydeki yaş grubundan bireyler için bir gereksinimdir.

Görsel Sanatlar Dersi ğretim Programı'nın özel amaçları incelendiğinde bu dersi alan öğrencilere kazandırılması hedeflenen kazanımlar şöyle ifade edilmiştir: Görsel sanatlar dersi ile ilgili olarak; estetik duyarlılık ve bilincine; sanatın temel kavramları ve uygulamaları hakkında bilgi ve beceriye sahip; sanatsal sohbetlere katılabilen ve bu tartışmaları yorumlayabilen; inceleyen, sorgulayan; güncel kültür-sanat olaylarını takip eden; görsel okuryazarlık, kültürel değerimizin farkında olan ve onlara sahip çıkan; gerekli teknik ile teknolojiyi aktif bir şekilde kullanan; iş ahlakına uygun davranan; öğrenmeye ve pratik etmeye hevesli bireyler meydana getirmektir. (Görsel sanatlar dersi ğretim programı, 2018).

2.2. Teknoloji ile Sanat Eğitimi

Teknolojinin var olmasıyla birlikte her geçen gün gelişen ve sürekli değerşen teknolojinin biz insanlara katkısı büyümekte ve eğitimde yeni atılımlara yol açmaktadır. Bilgi edinmede etkili bir araç olarak kullandığımız teknoloji sayesinde toplumsal bilincimiz de artmaktadır. Sürekli gelişen teknoloji yaşamımızda birçok alanda karşımıza çıkarken teknolojinin etkisinin görüldüğü alanlardan biri eğitim ve son zamanlarda plastik sanatta da çıktığı yönündedir. Bireylerin özellikle de çocukların gelişiminde ilk sıralarda yer alan teknolojinin, sanat eğitimiyle birleştirilmesi önemlidir. (Liu, 2008).

Teknolojinin sanatçılara özgün ifade biçimleri sağladığı bir gerçektir. Değişen çağla beraber hayatımıza giren teknoloji, insanoğlunun en önemli ifade şekli olan sanatla da kol kola yürümektedir. Eğer teknoloji sanatın içine girmeseydi Andy Warhol'un serigraf baskıları, video sanatı, farklı bilgisayar programları oluşamazdı. Teknoloji sanatın genişleyebilmesi için yeni sahalar açtı ve bu alan her geçen gün büyümeye ve gelişmeye devam ediyor. Teknoloji ve sanat bu kadar iç içeyken okullarda gösterilen sanat derslerinde teknolojiden faydalanmamak, çağa ayak uyduramamakla eşdeğerdir.

Şu anki dönem “bilgi çağı” diye tanımlanmaktadır. Bilgi Çağı'nı tanımlayan kelimeleri globalleşme ve sayısal teknolojilerdir. Bahsettiğimiz kavramlar tüm hayatımızı etkilemektedir ancak eğitim alanımız için aynı şeyi söylememiz mümkün değildir. Son yıllarda okullarımız küçük değişimler dışında farklı bir değişim göstermemiştir (Şahin, 2003).

Yirminci yüzyıla da ait bir düşünceye göre çoğunlukla sanat alanında teknolojinin etkin kullanıldığı algısı yaygındır. Bunun nedenlerinin başında, eserin üretildiği, sergilendiği yer ve koşulları ve eserde kullanılan malzemeler açısından yenilikçi, çağın teknolojilerini ön plana çıkaransanat eserlerinin meydana getirilmiş olmasıdır. Bunların başında hareketli heykeller, göz yanılısamarlarıyla yapılmış eserler, dijital sanat, üç boyut teknolojisi, Ses Sanatı gibi sanat akımlarının ve bu doğrultuda oluşturulmuş eserlerin bu yüzyılda ortaya çıkmış olmasıdır. (Beyhan, 2018)

Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan Görsel Sanatlar derslerinde de teknolojinin kullanılması kaçınılmazdır. Sanat eğitiminde çocuğun gelişimine katkı sağlaması için 21. yy. becerilerini edinebilmesi durumunu düşündüğümüzde görsel sanatlar dersinin teknoloji ile entegre edilmesi gerektiği yönündedir. Bilgisayar teknolojilerinin kullanarak yapılan sanatın, bireylerin gelişiminde birinci sırada bulunan bilgi teknolojisi kavramı, dijital kültür ve sanatın kendi iç unsurlarından hareketle sanat eğitimi ile birleştiği yönündedir. (Avcı, 2015)

Günümüz koşullarında katlanarak artan bilgi ve öğrenci sayısı ile birlikte birtakım sorunları da gün yüzüne çıkartmıştır. Bu sorunların bir nebze çözüme ulaşması için eğitim sürecinin kalitesinin artırılması yönündeki adımlar teknolojiden faydalanılmasını zorunlu bir hale getirmiştir. Bu teknolojilerden en önemlisi bilgisayarlardır Ayrıca araştırmalar, öğrencilerin akademik performanslarını düşündüğümüzde sınıfta bilgisayar kullanımının etkisinin büyük olduğu yönünde bir diğer olumlu etken ise öğretmenlere bilgi toplama, iletişim ve sunum için güçlü bir araç, olarak faydalandığı yönündedir (Kırkpatrik ve Cuban 1998; akt. iç. Erkan, 2004; Dilmaç, 2019). Öğretim programlarının kapsamı içinde dijital teknolojilere yer

verilmesi kaçınılmazdır. Teknolojik oyunlar, filimler, dijital görüntüler çocukların sürekli karşılaştığı ve etkilerine maruz kaldığı bir gerçektir. Dolayısıyla estetik algıları bu şekilde oluşmaya başlamaktadır (Kırıçoğlu ve Tekin, 2009). Teknoloji sanatçının bir ürünü oluşturmak için gereksinim duyduğu işlevselliği olan bir mekanizmadır. (Uğurlu, 2008). Görsel Sanatlar derslerinde teknoloji ile öğrenme ortamlarına ilişkin ulaşılabilen araştırma sayısı ise oldukça az olduğu görülmektedir. Bu taramalarda karşılaşılan yayınlar incelendiğinde (Doğangün, 2007; Erkan, 2013; Pehlivan, 2006; Ünalın, 2016; Zor, 2008; Dilmaç, 2019) ise araştırmaların lisans düzeyinde öğrencilere uygulandığı yönündedir. Bunların yanı sıra sanat eğitimcilerinin görüşlerinin alınmasına dayanan araştırmalarda bulunmaktadır (Şengül, 2006; Yakar, 2008; Dilmaç, 2019)

Amaç, bu çağın sunduğu bileşim ve iletişim teknolojilerinin imkanlarını toplumların ihtiyaç duyduğu nitelikli insanların yetiştirilmesi için farklı yaklaşımlar sunmaktır. Eğitim ya da öğretim bir iletişim ve etkileşimle gerçekleşir.

Bilginin kolay bir şekilde elde edilmesi teknolojinin bir sonucudur. Bu nedenle geleceğe yön verecek toplumların teknolojiyi çok iyi kullanan nesillere ihtiyacı vardır. Bu durum eğitimin geleneksel çerçevenin dışına çıkarak günün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden şekillendirilmesini bir zorunluluk olduğunu hissettirir. (Dilmaç, 2019)

Dijital Teknolojilerin eğitimin her alanında fayda sağlayacağı düşüncesi ile yeniden tasarlanacak bir eğitim sisteminin de farklı sorunlar doğurabileceği, özellikle dezavantajlı grupların bu durumdan olumsuz etkilenebileceği, bundan dolayı da yararları kadar zararlarının da iyice hesaplanıp gözden geçirilmelidir. (Akgün, 2016) Dijital Teknoloji hayatı kolaylaştıracığı gibi uygun kullanılmadığında kişileri tembelleştireceği, hayal güçlerini körelteceği ve teknoloji bağımlılığını arttıracığı görüşünü de göz ardı etmemek gerekmektedir.

2.3. Sanat Eseri ve Estetik

Sanat eğitimi, bireylerin pratik yapımları anlamında yetiler kazandırmanın dışında aynı zamanda farklı bakış açıları ile düşünme ve yorumlama yetilerini geliştirmeni sağlamaktadır. Dolayısıyla topluma estetik değerleri gelişmiş nesilleri yetiştirmeyi de amaç edinmiştir.

Yaşadığımız süre içerisinde giyimimizden, evimize, yaşantımıza kadar hemen her alanda estetik duygularımızı ve algılarımızı kullanmaktayız. Bundan dolayı estetik beğeni ve algı eğitimi okul öncesi döneme kadar inmektedir.

Schirmacher 1988, kitabında, estetik süreç ve deneyimlerin; bireylerin aktif olarak

elde etmesi gerektiğini bir esere kısa bir süre bakmak değil karşısında uzun süre geçirip eseri ve sanatçıyı anlamaya çalışmanın gerekliliğinden bahsetmektedir.

Sanat eleştirisi öğretimi; dört basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar betimleme, çözümlenme, yorumlama ve yargılama basamaklarıdır. Öğrencinin estetik duyarlılıklarını geliştirecekleri, bütündeki ayrıntıları görüp temel sanat elemanları arasında ilişkiler kurabileceği ve anlamlandıracağı, eserin değerli olmasının nedenlerini estetik teorilere göre açıklayabileceği bir yöntemdir. Sanat eleştirisi yönteminin kullanılmasının yanı sıra kendilerine alınan kitapların görsellerinin titizlikle seçilmesi, yaşadıkları yerin duvarlarına asılmış resimlerin nitelikliliği, okul çağında öğretmeni tarafından gösterilen örneklerin kalitesi ve sıkça yapılan müze gezilerinde eserlerin çeşitliliği ve bu çeşitli eserleri karşılaştırma fırsatı sağlanması ve eserler hakkında konuşulması da bireyin estetik yönünü ve algısını geliştirmesinde büyük rol oynamaktadır.

Çocukta oluşturulan estetik bakış açısı ve zevki, ileride bir sanat üreticisi olmasa bile, iyi bir sanat izleyicisi olarak içinde yaşadığı mekanlara ve bulunduğu çevreye pek çok alanda olumlu yönde etkisi olacaktır.

Öğrencinin sanat eğitiminde eleştirel bir bakış açısı kazanması sadece sanatsal alanda değil, kendisi hakkında verilen kararların, yargıların, yaptırımların üzerinde düşünme, sorgulama ve yorum yapma becerisini kazanmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla özgüvenine de katkısı olmaktadır (Alakuş ve Oral, 2004).

2.4. Sanat Eleştirisi Öğretimi

Sanat eseri inceleme süreci, sanata estetik kaygılarla reaksiyon gösterme süreci olarak ifade edilse de sanat eleştirisi Kırıçoğlu ve Stokrocki, (1997), bununla birlikte eserin hikayesini kavrama, vermek istediği mesajı anlayabilme ve eseri izlemekten keyif alma olarak da adlandırılabilir. Boydaş, (2004) sanat eleştirisi; bu tanımların yanı sıra, eserin kıymetini fark etme ve neden bu denli kıymetli olduğunu araştırma süreci olarak da görülmektedir. Sanat eleştirisi fark etme, sorgulama, yorumlama süreci olarak tanımlanabilir. Süreçte eserin kalitesi, değeri gibi kavramlar analiz edilmektedir.

Bir sanat eserini iyi bir şekilde algılayabilmemiz için ilk olarak eserle ilgili bilgi toplamamız gerekmektedir. Eseri her yönüyle incelemek ve farklı açılardan değerlendirmek önemlidir. Bunun için, dört basamaktan oluşan bir yöntem başvurulmaktadır. Bu yöntemin

basamakları: (1) Tanımlama, (2) Çözümleme, (3) Yorumlama, ve (4) Yargılama (Mittler, 1994).

Tanımlama basamağında öğrenciler, eserde gördükleri objelerin, unsurların listesini oluşturmaktadırlar. Listede, eserde gördükleri her nesneyi, varlığı not ederler. Bu basamak bir sonraki aşamaya geçmek için önemlidir. Betimleme basamağında öğrenciyi yönlendirmek adına birkaç soru sorulabilir: (a) Orada ne var ne görüyorsunuz? (b) Sanatın hangi türünde ortaya konmuş bir eserdir? (c) Ana tema nedir?

Çözümleme basamağında, tanıma basamağında listelenen objeler arasındaki ilişki ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. Sanatın temel unsurlarını göz önüne alarak, eseri meydana getiren tasarım elemanlarının nasıl bir düzen içerisinde oluşturulduğunun bulunması önemlidir. Çözümleme aşamasında öğrenciyeye yöneltebilecek sorulardan birkaçı; (a) Işık ve renk değerleri nasıl oluşturulmuş? (b) Eser nereden bakılarak yapılmıştır? ve (c) Eserde size en yakın ve en uzak şey nedir? Neden bu şekilde görüyorsunuz? şeklindedir.

Yorumlama basamağı, sanat eserinden bireysel çıkarım yapılacak basamak olarak da adlandırabiliriz. Öğrencinin ilk iki basamaktaki sorulara verdiği cevaplardan yola çıkarak, eseri izlediğinde kendisinde uyandırdığı duygu ve düşünceleri ifade etme sürecinden oluşmaktadır. Bu basamakta öğrenciyeye sanatçının izleyiciye aktarmak istediği duygu ve düşünceleri ortaya çıkarma yönünde sorular sorulur (Alakuş, Oral ve Mercin, 2005). Bu basamakta sorulabilecek sorular: (a) Eserin ana teması sizce nedir? (b) Sanatçı bu eseri neden yapmış olabilir? ve (c) Sanat eserinde farklı anlamlar taşıyan simgeler var mı? Varsa nelerdir?

Yargılama basamağında öğrenciler, ele alınan eserin bu denli kıymetli ve önemli oluşunun nedenlerini bulmaya çalışırlar. Bu çalışma için başta, yansıtmacı, biçimci, dışavurumcu ve işlevsel (yararcılık ya da duygusal etki kuramı) olmak üzere dört estetik kuram kullanılmaktadır (Kırıçoğlu ve Stokrocki, 1997). Bu aşamada, farklı sanat dallarında ortaya konmuş eserlerinin (resim, dijiart, grafik...) ortaya çıkış süreçlerinin karşılaştırılması üzerinde durulur; sanatçının tarzını fark eder; sanatçının eseri yaparken içinde bulunduğu zamansal şartlar (savaş, açlık...), duygu, düşünce, eserden edinilmek istenen sonuç, kültürel özellikler gibi unsurları fark ederler; inceleme sonunda eserin “başarılı mı? Neden başarılı? veya neden başarısız buldun?” sorularına cevap istenir; ve sanatçıların niçin sanat eseri oluşturdukları tartışılır. Eleştirinin son aşaması olan yargı basamağında şu soruların sorulabilir: (a) Bu eser güzel midir? Niçin? (b) Sizce bu eser tarihi değer taşır mı? (c) Sizce bu eserin bir işlevi var mıdır? Niçin?

2.5. Problem Durumu

Ülkemizde konu ile ilgili literatür taraması yapıldığında Görsel Sanatlar derslerinde teknoloji ile öğrenme ortamlarına ilişkin ulaşılabilen araştırma sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Bu taramalarda karşılaşılan yayınlar incelendiğinde (Doğangün, 2007; Erkan, 2013; Pehlivan, 2006, Ünalın, 2016; Zor, 2008, Dilmaç, 2019,) ise araştırmaların lisans düzeyinde öğrencilere uygulandığı yönündedir. Bunların yanı sıra sanat eğitimcilerinin görüşlerinin alınmasına dayanan araştırmalarda bulunmaktadır (Şengül, 2006; Yakar, 2008, Dilmaç, 2019). Bu konuda yapılan araştırmalar lise ve üniversite öğrencilerinin öğrenme ortamlarına uygunluktadır. Ortaokul düzeyinde yapılan çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla görsel sanatlar dersinin içine teknolojik uygulamaların nasıl kullanılacağı ya da öğrencilerin ders başarısını nasıl etkileyebileceği konusunda bilgi sahibi değiliz. Bu nedenden dolayı araştırmanın literatürdeki bir açığa hizmet vermesi muhtemeldir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de ortaokul 7. Sınıf düzeyinde teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin öğrencilerin dersteki başarısına etkisi araştırılacaktır. Dersin teknoloji ile zenginleştirilmesinin Sanat Eseri ve Estetik Ünitesi kapsamında öğrencinin sanat eserinin çözüm süreci ve edindikleri temel tasarım ilkelerini uygulamalarında doğru kullanabilmeleri üzerinde etkisi de araştırılacaktır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma soruları sorulmuştur.

1. Teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin yedinci sınıf öğrencilerinin sanat eseri ve estetik konusundaki başarısına etkisi nedir? (nicel)
2. Teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersi “Sanat Eseri ve Estetik” ünitesi neticesinde yedinci sınıf öğrencileri ürünlerinde sanat estetiğini nasıl ifade ettiler ve uyguladılar? (nitel)

Araştırmanın hipotezi ise, teknolojinin görsel sanatlar dersiyle entegre edilmesinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu yönde etkisi olacağıdır.

3. METOT

3.1. Araştırma Modeli

7. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin Teknoloji ile Zenginleştirilmiş Görsel Sanatlar Dersinin Öğrencilerin Başarısına Etkisinin araştırıldığı bu çalışmada verileri çeşitlendirmek ve hipotezin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamak amacıyla nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir arada bulunduğu karma yöntem kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmada, karşılaştırma veya ilişkilendirme yapılarak ayrı ayrı analiz edildiği ve sonuçların birlikte yorumlandığı “yakınsayan paralel desen” kullanılmıştır (Creswell ve Plano Clark, 2011). Araştırmanın nicel kısmında, yapılan derslerin teknoloji destekli olup olmaması bağımsız değişken; katılımcıların görsel sanatlar dersindeki başarısı bağımlı değişkendir. Öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki başarısı nicel veriyi oluştururken sanat estetiğini ifade eden ve ürünlerine yansıtma biçimleri nitel veriyi oluşturmaktadır. Araştırmanın nicel boyutunda, öğrencilere ön test-son test yöntemi uygulanmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda ise ünite sonunda ortaya çıkan ürünler değerlendirilmiştir.

3.2. Araştırma Bağlamı ve Katılımcılar

Araştırmanın evreni Millî Eğitim Bakanlığına bağlı İstanbul’da özel okula devam eden yedinci sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır. Sanat eğitimi kapsamında gerçekleştirilecek olan teknolojik uygulamalar özel okula devam eden kız ve erkek öğrencilerle gerçekleştirilecektir. Araştırma örneklemini İstanbul’da bir özel okulda yedinci sınıflar düzeyindeki 32 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Katılımcıların eğitim gördüğü okulda görsel sanatlar dersi uzaktan eğitim sürecinde haftada bir ders saati 35 dakika işlenmektedir.

Araştırma yöntemleri nicel, nitel ve karma yöntem olarak üç yaklaşımdan oluşmaktadır. Nicel araştırma, değişkenler arasındaki istatistikler ve sayısal verilere dayalı matematiksel hesaplamalara dayalı bir araştırma yöntemidir. (Patton, 2005). Nitel araştırma ise araştırmaya katılan bireylerin deneyimledikleri kişisel ve toplumsal olayların temel özelliklerini açıklamak için, araştırmacının katılımcıları doğal ortamlarında gözlemesi, süreçlerini incelemesi ve bu süreci açıklayıcı ve yorumlayıcı bir şekilde ifadesidir (Creswell, 2013; Mertens, 2014) Karma araştırma yöntemi ise, nitel ve nicel desenin de içinde bulunduğu, nicel ağırlıklı veya nitel ağırlıklı olabilmektedir. Karma araştırmalarda her iki araştırma yaklaşımı birbirinden ayrı

olarak yürütülüp tek bir araştırma olarak bir araya getirilerek sunulur (Tashakkori ve Teddlie, 2010).

Bu araştırmanın, nicel kısmı için örneklem yöntemi, kolay ulaşılabilir örneklem metodudur. Kolay ulaşılabilir örnekleme araştırmacı, mevcut olan öğeler içerisinde yeteri kadar olan öğeyi örneklem olarak ele alır (Patton, 2005). Nitel kısım için tabakalı amaçlı örneklem yöntemi kullanılıp belirli katılımcıların ürünleri ve tanımlamaları seçilip incelenecektir. Tabakalı amaçlı Örneklem metodu, tabakalara ayrılmış örneklem içerisinde araştırmacının amacı doğrultusunda yaptığı örneklem seçimi bu metodu oluşturur. (Baltacı, 2018)

3.3. Veri Toplama Prosedürü

Araştırmada kullanılan veri toplama sürecinde öncelikle Sanat Eleştirisi ve Estetik kapsamında planlanan ders etkinliklerinin 6 haftalık bölümünü teknoloji ile zenginleştirilecek ders işlenmesi planlanmıştır. Ders planı oluşturulurken Yapılandırmacı Öğrenme Kuramı ve 7E Modelinden yararlanılmıştır.

Yapılandırmacı yaklaşım, öğrenmeyi, deneyimleyerek meydana geleceğini savunan teoridir. Öğrenme konusu ile ilişkili problemi çözmeyi hedeflemektedir. Problem incelenir, analiz edilir, yorumlanır ve çözüm yolu bulmak üzerine temellenmiştir. Kişi, bilgiyi doğrudan edinmek yerine deneyimleyerek oluşturur. Bundan dolayı edinilen bilgilerin pratiğe dönüştürülerek edinilip akılda kalıcı olacağı anlamına gelmektedir. Bilgi kişiye ne kadar güzel ve eksiksiz bir şekilde sunulursa sunulsun, bu bilgiler pratiğe dökülmedikçe ve daha önce edinilen bilgilerle yeni bilgiler ilişkilendirilmedikçe gerçek bir öğrenme yapılmamış olur.

Eğitimdeki 7E Modeli Yapılandırmacı yaklaşımı esas alıp; ön bilgilerin ortaya çıkarılması aşaması (elicit), dikkat çekme aşaması (engage), keşfetme aşaması (explore), açıklama aşaması (explain), ayrıntıya girme aşaması (elaborate), yeni duruma uyarlama aşaması (extend), değerlendirme aşaması (evaluate) yedi aşamadan oluşur.

“Sanat eseri ve estetik” ünitesi kapsamında teknoloji ile zenginleştirilmiş 6 haftalık görsel sanatlar ders planı hazırlanmıştır.

Tablo 1: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 1. Ders Planı

Seviye: 7.sınıf Ders: Görsel Sanatlar (1. Ders)		
Konu: Vincent Van Gogh hayatı ve eserleri	Öğrenme kazanımları: <ol style="list-style-type: none">1. Vincent Van Gogh hangi ülkede doğduğunu belirtir.2. Sanatçının eserlerinden iki tanesinin ismini söyleyebilir.	
Aktivite	Tahmini Süre	Ders Planı
Ders Öncesi Classroom'da öğrencilerle paylaşılacak	Quizlet (Kelime kartları) https://quizlet.com/_8hyrur?x=1qqt&i=2wpzln Padlet (Etkileşim Duvarı) https://padlet.com/akarlit/3q1c698emkhhxhnu	Quizlette düzenlenen kelime kartları ile derse ve kavramlara bir giriş yapıp sonrasında Padlet'te düzenlenecek etkileşim duvarı ile öğrencinin hazır bulunuşluğu ölçülür.
1.ders: (35 dakika)	Kullanılan Araçlar: Google form https://forms.gle/B4sSeWwFNJLSaeQ19 Edpuzzle Sanatçı Videosu 360 derece Müze gezimi (https://360stories.com/amsterdam/story/van-gogh-museum) Venngage (Kontrol Listesi-QR KOD'da olması gereken bilgileri yönergenin altındaki kutulara kendileri not eder) https://infograph.venngage.com/edit/963a088e-ba5d-44b4-a720-1c69cce0640b ,	
Derse giriş	2 dak	Öğretmen öğrenciler ile merhabalaşır, yoklama alınır. Yoklamanın daha kısa sürmesi için "Google Meet attendance" eklentisi kullanılabilir.
Öğretim ve Modelleme	5 dak.	Google form da hazırlanan ön test öğrencilere verilir, hemen cevaplamaları istedir.
Video izletimi	7 dak.	Edpuzzle'da hazırlanan etkileşimli video ile Vincent Van Gogh'un hayatı öğrencilere anlatılır.
Mini tekrar (Anlatılanların toparlanması)	2 dak.	Padlet Etkileşim Duvarında öğrencilerin verdiği cevaplara göre eksik olan kısımlar üzerinde durulup bilgi tekrarlanır.
Etkinliğin anlatımı Tartışma ve Konuşma	2 dak	Vincent Van Gogh'un eserlerinin akrilik boya röprodüksiyonlarından oluşan "Sanal Okul Müzesi" açma görevi verilir. Bu projenin nasıl olabileceği hangi uygulamaları kullanabileceklerine öğrencilerle beraber karar verilir.

Tartışma ve Konuşma		Öğretmen aşağıdaki yönergeyi verir: Vincent Van Gogh'un eserlerinden yaptığımız röprodüksiyonlarla bir sanal müze açmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda Sanal bir müzesinin nasıl olduğunu deneyimleyebilmek ve Vincent Van Gogh'un eserlerini keşfetmek için doğduğu ülke Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da ki Van Gogh müzesi'ni 360 derece uygulamasından faydalanılıp gezmenizi bekliyorum. Bu etkinliğin sonunda sanatçının hangi eserinin röprodüksiyonunu yapmak istediğinizi ve bir eserin künyesinde hangi bilgilerin olması gerektiğini Vengage uygulamasıyla listeleyin.
Yönerge	2 dak	
Bireysel çalışma	9 dak	Öğrenciler https://360stories.com/amsterdam/story/van-gogh-museum adresine girerek müzeyi gezerler. Sanatçının hayatı ve eserleri hakkında bilgi edinip, bir eserin künyesinde bulunması gerekenleri Venngage (Kontrol Listesi)' ye not alırlar.
Öğrencileri geri çağır	4 dak.	Sizi 2 veya 3 kişilik ara gruplara ayıracağım. Deneyimlerinizi ve bir eserin künyesinde olması gereken bilgileri yazmış olduğunuz listeleri paylaşın, karşılaştırın. Arkadaşlarınızın deneyimlerini dinleyip, yorum yapabilirsiniz.
Paylaşım ve Kapanış	2 dak.	Derste yapılanların kısa bir özetinin aktarılması ve bir sonraki dersle ilgili classroomu takip etmeleri gerektiğinin hatırlatılması ile ders sonlanır.

Tablo 2: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 2. Ders Planı

Seviye: 7.sınıf **Ders:** Görsel Sanatlar (2. Ders)

Konu: Vincent Van Gogh hayatı ve eserleri	Öğrenme kazanımları: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vincent Van Gogh hangi ülkede doğduğunu belirtir. 2. Vincent Van Gogh kaçınıcı yüzyılda yaşadığını belirtir. 3. Sanatçının takip ettiği sanat akımını açıklar. 4. Sanatçının eserlerinden iki tanesinin ismini söyleyebilir.
--	--

Aktivite	Tahmini Süre	Ders Planı
----------	--------------	------------

Ders Öncesi	“Loving Vincent” adlı 2017 yapımı filmi izlemeleri istenir. QR Code'un nasıl oluşturulacağı ile ilgili video
--------------------	--

Classroom'da
duyurulacak

2.ders:
(35 dakika)

Kullanılan Araçlar:

QR Code Uygulaması, <https://www.the-qr-code-generator.com/>

Venngage (Kontrol Listesi-QR Code'da olması gereken bilgileri yönergenin altındaki kucuklara kendileri not eder)

<https://infograph.venngage.com/edit/963a088e-ba5d-44b4-a720-1c69cce0640b> ,

Google Form (Akran değerlendirme şablonu)

https://docs.google.com/spreadsheets/d/12tXm_MpZmhPNK_tqOe4N5BsMONi9PmsBy9sSBS-74ww/edit#gid=1386834576

Derse giriş

2 dak

Öğretmen öğrenciler ile merhabalaşır, yoklama alınır.

**Öğretim ve
Modelleme**

Mini tekrar

2 dak.

Bir önceki ders yapılanların üzerinden geçilir.

**Etkinliğin
anlatımı
Yönerge**

2 dak

Öğretmen öğrencileri dörder kişilik gruplara ayrılıp sanatçının kendi seçtikleri eserlerinin künyesinde olması gereken bilgileri içeren QR Code uygulamasını oluşturmalarını ister.

Grup Çalışması

17 dak

Öğrenciler meet üzerinden dörder kişilik gruplara ayrılır. Bu görevi gerçekleştirirken görev dağılımı yapıp araştırma-öğrenme ve işbirlikli öğrenme metoduyla bilgi edinirler. Tüm guruplar seçtikleri eserlerle ilgili QR Code'da olması gereken başlıkları kontrol edip Eserin QR Code'unu tamamladıklarına emin olurlar.

**Öğrencileri geri
çağır**

2 dak

Öğretmen grupları ana derste toplar ve çalışmaların bitmiş olduğundan emin olur.

7 dak

Her grup hazırlamış olduğu QR Code'u diğer grup arkadaşı ile paylaşır ve her grup bir diğer grubun Qr Kodunu kontrol eder.

**Değerlendirme
Kapanış**

3 dak

Öğrenciler eşleşmiş oldukları arkadaşlarını akran değerlendirme şablonu aracılığı ile değerlendirir.

Tablo 3: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 3. Ders Planı

Seviye: 7.sınıf	Ders: Görsel Sanatlar (3.Ders)
Konu: Vincent Van Gogh hayatı ve eserleri	Öğrenme kazanımları: 1. Temel sanat Terimlerini kullanabilme
Aktivite	Tahmini Süre Ders Planı
3.ders: (35 dakika)	Kullanılan Araçlar: Conceptboard Sistem düşüncesi araçlarından çıkarım Merdiveni çalışması için https://conceptboard.com/
Derse giriş	2 dak Öğretmen öğrenciler ile merhabalaşır, yoklama alınır.
Öğretim ve Modelleme Mini tekrar	2 dak. Bir önceki ders yapılanların üzerinden geçilir.
Etkinliğin anlatımı Yönerge	2 dak Öğretmen Sistem Düşüncesi araçlarından Çıkarım Merdiveni uygulamasını anlatır. Aynı eseri seçen öğrencileri gruplara ayırıp Conceptboard’da hazırlanmış çıkarım merdivenini doldurmaları istenir.
Grup Çalışması	17 dak Çıkarım merdiveninin basamakları şu şekilde oluşmuştur -Birinci basamağa “Ne görüyorum”, -İkinci basamağın soluna “Ne düşünüyorum?”, sağına “Ne hissediyorum?”, -üçüncü basamağa “Neye karar verdim?”
	
Öğrencileri geri çağır	2 dak Öğretmen grupları ana derste toplar ve çalışmaların bitmiş olduğundan emin olur.
Değerlendirme	10 dak

Kapanış	1 dak	Her grup hazırlamış olduğu çıkarım merdivenini öğretmen ve diğer arkadaşlarına sunar. Böylelikle öğrenciler her grubun eserini incelemiş olur. Hem akranlarından hem de öğretmenlerinden geri dönüş alır.
		Bir sonraki ders işlenecek konu öğrencilere duyurulur veda edilir.

Tablo 4: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 4.ve 5. Ders Planı

Seviye: 7.sınıf		Ders: Görsel Sanatlar (4. ve 5. Ders)
Konu: Vincent Van Gogh hayatı ve eserleri (<i>Buluş Yoluyla Öğrenme</i>)	Öğrenme kazanımları: 1. Röprodüksiyon terimini açıklar. 2. Otoportre tanımını açıklar 3. Akrilik boyayı, tekniğine uygun bir şekilde uygular.	
Aktivite	Tahmini Süre	Ders Planı
Ders Öncesi Classroom'da duyurulacak		Öğretmen dersten önce seyretmeleri için öğrencilere akrilik boya tekniğini ve kullanım şeklini anlatan etkileşimli bir video hazırlar. Öğrencilerin 4. Dersten önce izlemelerini ve sonrasındaki Quizi yapmalarını ister.
4.ve 5. ders: (35 +35 dakika)	Kullanılan Araçlar: Edpuzzle, Pear Deck, Smora, Akrilik Boya, Tuval, Fırça, Palet, Su kabı	
Derse giriş	2 dak	Öğretmen öğrenciler ile merhabalaşır, yoklama alınır.
Öğretim ve Modelleme Mini tekrar	5 dak.	Bir önceki ders yapılanların üzerinden geçilir. 3.derse başlamadan önce öğrencilerin akrilik boya tekniğini anlatan videoda verilen bilgilerle ilgili Pear Deck'te hazırlanan kart oyunu ile kavramlar pekiştirilir.
Etkinliğin anlatımı Yönerge Bireysel Çalışma	2 dak	Öğretmen öğrencilere seçtikleri eserin akrilik boya tekniği ile röprodüksiyonunu yapmaları gerektiğini söyler. Öğrenciler çalışmaya başlarlar. Bu süreçte öğretmen rehberlik eder.
Değerlendirme Kapanış		4. Dersin sonunda öğrencilerin röprodüksiyon çalışmaları bittiğinde yapılan çalışmalar; Rubriğ ile değerlendirilir.

Tablo 5: Teknolojiyle Zenginleştirilerek Hazırlanmış Görsel Sanatlar 6. Ders Planı

Seviye: 7.sınıf	Ders: Görsel Sanatlar (6. Ders)	
Konu: Vincent Van Gogh hayatı ve eserleri	Öğrenme kazanımları: 1. Sanatçının eserlerinden iki tanesinin ismini söyleyebilir.	
Aktivite	Tahmini Süre	Ders Planı
6. ders: 35 dakika	Kullanılan Araçlar: Kahoot https://create.kahoot.it/details/12530837-8976-4413-9c67-ebd8f0a2e472 Google form https://forms.gle/B4sSeWwFNJLSaeQ19	
Derse giriş	2 dak	Öğretmen öğrenciler ile merhabalaşır, yoklama alınır.
Öğretim ve Modelleme Mini tekrar	15 dak.	Kahoot uygulaması ile öğrencilerin öğrenmeleri gereken kavramları ne kadar öğrendiklerini oyun yoluyla ölçülür.
Son Test	10 dak.	Google form’la son test uygulanır.
	8 dak.	Öğrencilerle hazırlanmış olan sanal müze gezilir.
Değerlendirme Kapanış	Ön test (Google form)- Uygulama (Akrilik boya ile röprodüksiyon)- Son test (Google form) şeklinde olmuştur. Uygulama aşamaları da kendi içeriğine uygun olarak rubrik ile değerlendirilmiştir. Akran değerlendirmesi ve geri bildirimleri de konunun işleme sürecinde önemli rol oynamıştır. Öğrencinin kendi gelişim süreci değerlendirilmiştir.	

Nicel veriyi toplamak için MEB Görsel Sanatlar dersi öğretim programında yer alan sanat eseri ve estetik ünitesi kazanımlarına göre hazırlanmış öntest-sontest (bkz. Ek A) kullanılmıştır. Belirlenen üniteye başlamadan katılımcılara kısa, kapalı uçlu sorular içeren öntest verilmiştir. İlk 6 haftanın sonunda ise eşdeğer bir test katılımcılara sontest olarak verilmiştir.

Ders sonrasında yapılan ürünlerin değerlendirilmesi, altı görsel sanatlar öğretmenininde birlikte hazırlanmış olduğu ürün değerlendirme rubriği (bkz. Ek B) ile yapılmıştır.

3.4. Veri Analizi

3.4.1. Nicel veri analizi

Öntest ve sontest ile toplanan nicel veri SPSS programı (versiyon: 25) kullanılarak analiz edilmiştir. Öncelikle, betimsel analiz yapılarak ortalama, standart sapma, ve varyans hesaplanmıştır. Normal dağılım gözlemlendiğinden, katılımcıların öntest ve sontest sonuçlarını karşılaştırmak için *eşleştirilmiş örneklem t testi* uygulanmıştır.

3.4.2. Nitel veri analizi

Öğrencilerin akrilik boya tekniği ile yaptıkları röprodüksiyonlar, yedi görsel sanatlar öğretmeninin hazırladığı derecelendirilmiş rubricle değerlendirilmiş, çalışmalar üç kademede (Geliştirilmeli, yeterli, yetkin) gruplandırılmıştır. Her kategoriden dört örnek çalışma seçilmiştir. Katılımcıların çalışmaları; akrilik boya tekniğinin kullanımı, seçilen sanat eserinde kullanılan estetik ve görsel tasarım öğelerinin kullanımı sanat eserinde işlenen ana temayı yansıtmaya ve röprodüksiyonun esere benzerliği yönünden incelenmiştir.

4. SONUÇLAR

4.1. Nicel Sonuçlar

Betimsel istatistiklere göre, katılımcıların söntest skorlarının ortalamasının ($M = 12.34$, $SD = 2.11$) öntest skorlarınınkine ($M = 7.62$, $SD = 0.60$) göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. T-test sonuçlarına göre, katılımcıların öntest ve söntest skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. ($t(31) = -13.32$, $p = < .001$).

4.2. Nitel Sonuçlar

Katılımcıların yapmış oldukları röprodüksiyonlar derecelendirilmiş rubricle değerlendirilmiş, çalışmalardan elde edilen bulgular aşağıdaki gibi betimlenmiştir. “Geliştirilmeli” olarak değerlendirilmiş çalışmalardan 3., 9., 17. ve 21. Katılımcının çalışmaları aşağıdaki gibi betimlenmiştir. 3. Katılımcı çalışmasını (bkz. Şekil 1) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; istenilen renk geçişlerinin sağlanamadığı görülmektedir. Bunun başlıca nedeni boyanın yeterince sulandırılmamış olmasıdır. Akriik boya, olması gereken kıvamda kullanılmadığında fırça yüzey üzerinde rahat hareket edememekte ve renk tonlarının birbiriyle kaynaştırılması zorlaşmaktadır. Dikkati çeken ikinci nokta, renklerin istenilen parlaklıkta ve saflıkta kullanılmamış olmasıdır. Eserde renkler saf ve parlak şekilde kullanılmışken katılımcı, çalışmasında renklere beyaz katarak soluk ve mat bir görünüm kazanması sağlanmıştır. Eserde gökyüzü resmin büyük bir bölümünü oluşturmakta ve resme mavi, siyah ve sarı tonları hâkim olmasına karşın röprodüksiyonda bu durum görülmemektedir. Ayrıca sanatçının en büyük özelliklerinden biri çalışmalarını fırça darbeleriyle yapmasıdır. Eserin birçok yerinde fırça darbeleri kavisler ve helezonlar oluşturmakta ve bu da resmedilen doğaya sanki canlıymış gibi hareket kazandırmaktadır. Bu kavisler selvi ağacını da alevlerin hareketi gibi kıpır kıpır görünmesini sağlamaktadır. Buna karşın öğrenci çalışmasında alanlar daha çok düz boyanmıştır.

Şekil 1: 3. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; mekân perspektifinden bahsetmek pek mümkün değildir. Eserde yer alan ağaç figürü dışında diğer unsurların perspektifi uygun yerleştirilmemiştir.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; eserde yer alan kasabanın çalışmada resmedilmediği görülmektedir. Kilise kulesi, Selvi ağacının dışında tepelerin üzerine kadar uzanan tek form olarak yer almaktayken çalışmada kasaba ile birlikte unutulmuş bir unsurdur. Gökyüzünde gecenin karanlığını aydınlatan birçok yıldız çizilmiş, ay ise, güneşin altın ve sıcak rengini almışçasına ışıldarken betimlenmiştir. Öğrenci çalışmasında bu çok önemli iki unsur eksiklidir. Bu iki unsurun yokluğu röprodüksiyonun esere benzerliğini azaltmaktadır. Ana tema yönünden baktığımızda; boya ve fırça tekniklerinin yanlış kullanımı, renk tonlarındaki farklılıklar, esere röprodüksiyon arasındaki figürlerin eksiklikleri ana temadan uzaklaştırmaya sebep olmuştur.

17. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bkz. Şekil 2) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; akrilik boyayı tekniğe uygun olarak kullandığı ancak istenilen renk geçişlerinin sağlanmadığı ve doğru renk tonlarının olması gereken yerlere uygulanmadığı görülmektedir. Bunun başlıca nedeni katılımcının, yeterince renk karışımı yapmayıp uygun tonları bulmadan yüzeyi düz bir şekilde boyamasıdır. Bu durum sanatçının boyama tekniği olan fırça darbeleriyle yaptığı esere ters düşmektedir.

Şekil 2: 17. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; mekân perspektifinden yoksun olduğu gözlemlenmiştir. Eserde resim boyunca Selvi ağacının arkasından geçip devam eden tepeliğin öğrenci çalışmasında devam etmeyişi, kasabanın resmedilmemiş olması perspektif açısından eksiklik göstermektedir. Röprodüksiyona baktığımızda eserde yer alan ağaç Şekilü dışında diğer unsurlar perspektif kurallarına uygun yerleştirilmemiştir.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; Eserin alt kısımlarına baktığımızda bir kilisenin etrafını saran evlerden oluşan küçük bir kasaba yer almaktadır. Kasaba yuvarlak tepelerle çevrelenmiş bir vadiye kurulmuştur. Evlerin bazılarının ışıkları yanık, bazıları da karanlık resmedilmiştir. Eserde yer alan kasabanın röprodüksiyonda yer almadığını sadece sarı ışıkların tasvir edildiği görülmektedir. Bu çok önemli bir eksikliktir. Aynı şekilde gökyüzündeki yıldızların ve rüzgârı temsil eden fırça darbelerinin de yokluğu röprodüksiyonun esere benzerliğini azaltmıştır.

Ana tema yönünden baktığımızda; boya ve fırça tekniklerinin yanlış kullanımı, uygun renk tonlarının kullanılmaması, çalışmanın temel tasarım öge ve ilkelerinin dikkate alınmadan yapılması ve eserde yer alan unsurların röprodüksiyondaki eksikliği, izleyicide bıraktığı izlenim açısından eserin ana temasından uzaklaştırmaktadır.

9. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 3) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; Akrilik boyayı tekniğe uygun olarak kullandığı ancak yeterince renk karışımı yapmayıp uygun tonları bulmadan yüzeyi ve eserde görülen objeleri düz bir şekilde boyamasıdır. Bu durum sanatçının boyama tekniği olan fırça darbeleriyle yaptığı esere uygun bir teknik değildir. Ayrıca kurşun kalem izlerinin görünüyör olması boyanın kirli görünmesine ve etkisinin azalmasına sebep olmuştur.

Şekil 3: 9. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; çalışmada resmedilen ayçiçekleri düz bir şekilde boyanması, tonlama ve fırça darbelerinin eksikliği resimde hacim ve form duygusunu kaybettirmiştir. Eserde görülen ışık ve gölge unsuru çalışmada yer almamış çalışmada her alan aynı tonda boyanmıştır. Özellikle vazunun üzerindeki dikkat çeken ışık çalışmada uygulanmamıştır. Çalışmada objelerin etrafında çizilmiş olan kontör çizgilerinin rengi ve kalınlığı estetik durmamaktadır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; eserde yer alan çoğu unsur çalışmada yer almaktadır. Masa, vazo ve ayçiçeklerinin büyük bir kısmı röprodüksiyonda yer almaktadır. Ancak hacim, form, ton ve teknikteki eksiklikler çalışmanın esere benzerliğini azaltmaktadır. Ana tema yönünden baktığımızda; birçok unsur ve teknikteki eksikliklere rağmen çalışma eserdeki ana duyguyu az da olsa vermektedir.

21. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bkz. Şekil 4) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; akrilik boyayı tekniğine yer yer uygun olarak kullanılmıştır. Bazı yerlerde boya kıvamının iyi olduğu fakat arka plan gibi geniş alanlarda kıvam farklılıklarından doğan dalgalanmalar görülmektedir. Bu durum sanatçının boyama tekniği olan fırça darbeleriyle yaptığı esere uygun bir teknik değildir.

Şekil 4: 21. Katılımcının “geliştirilmeli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; çalışmada kullanılan renkler eserdeki renklere farklı kullanılmıştır. Çalışmada ayçiçeklerinin formu ve hacmi belli olmamaktadır. Bunun en büyük nedeni fırça darbelerinin ve renk tonlarının kullanılmamasıdır. Çalışmada ışık-gölge unsuru da kullanılmamıştır. Kompozisyon ufak farklılıklarla aslına uygun yerleştirilmiştir.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; eserde yer alan objelerin renk ve formlarındaki farklılıklar, görsel tasarım öge ve ilkelerinin doğru kullanılmaması esere benzerliğinin azalmasına neden olmaktadır. Ana tema yönünden bakıldığında; eserin hissettirdiği duygu gerek akrilik boya tekniğinin doğru kullanılması gerek temel tasarım elemanlarının dikkate alınmadan çalışmanın tamamlanmasından dolayı röprodüksiyonda hissedilmemektedir.

Değerlendirme rubricine göre incelenen ve “Yeterli” olarak gruplandırılan 13., 20., 23. ve 31. Katılımcının çalışmaları şu şekilde betimlenmiştir. 20. katılımcının yaptığı çalışmayı (bkz. Şekil 5) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; Öğrenci çalışmasında akrilik boya tekniğini uygun kullanmıştır. Vincent Van Gogh’un Badem ağacı adlı eserinde, gökyüzüne açık mavi ve turkuaz rengi geçişler varken öğrenci, bu alanı çalışmasında koyu mavi renge boyamayı tercih etmiştir ancak boyama tekniği açısından sanatçının darbelerini taklit ederek boyamaya çalıştığı fırça izlerinden belli olmaktadır. Sanatçı eserinde ağacın dallarını yeşile boyamış, dokusunu ve hacmini verebilmek için de beyaz renkle kavisli çizgiler atmıştır. Öğrenci dalları yeşile boyamış ancak üzerindeki beyaz fırça darbelerini eksik bırakmıştır.

Şekil 5: 20. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; ağacın dallarının çıkış yönü dışında, yoğunluk ve doku öğelerinde eksikler bulunmaktadır. Eserde yer alan dalların üzerindeki beyaz fırça darbeleri ağacın dokusunu bize anlatırken, katılımcı çalışmasında doku hissedilmemektedir. Eserde dallar ve çiçekler yüzeyin çoğunu kaplarken çalışmada bu yoğunluk azaltılmış ve daha seyrek bir görüntü oluşturmuştur.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; öğrenci çalışmasında Badem ağacının dallarındaki organik yapıyı kıvrımlarla, farklı yönlerde çıkan, kalından inceye doğru resmettiği dallarla vermeye çalışmıştır. Gökyüzünde kullandığı renk eserdeki mavi tonunu olmasa da fırça darbeleriyle esere benzetmeye çalışmıştır. Çiçeklerin yoğunluğu az olsa da beyaz renk ve çiçeklerin formları çalışmanın esere benzerliğini arttırmaktadır. Ana tema yönünden baktığımızda; katılımcının çalışmasında doku ve yüzey kullanımı açısından eksikler olsa da esere benzerliği yönünden, kullanılan renkler ve form ana hissi içermemektedir.

23. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bkz. Şekil 6) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; öğrencinin akrilik boya tekniğine uygun çalıştığı görülmektedir. Kullandığı renk tonları eserdeki ile aynı olmasa da yakın tonlar bulmaya çalışıldığı ve renk ürettiği görülmektedir. Boyama tekniği bakımından eserdeki fırça darbelerini taklit ettiği kapının dokusundan anlaşılmaktadır. Aynı zamanda yerin yüzeyindeki renk farklılıklarını çalışmasında yansıtma isteğini ön taraftaki taşların daha açık renkle boyanmış olması ve arka tarafa doğru taşların renginin koyulaşmasından görülmektedir.

Şekil 6: 23. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; öğrenci çalışmasında ilk gözümüze çarpan sandalyenin ve yer çizgisinin perspektifindeki bozukluktur. Sandalyenin perspektifindeki bozukluk yüzünden sandalye öne doğru eğilmişmiş üzerine konan herhangi bir cisim kayıp düşecekmiş izlenimi vermektedir. Aynı durum yerle duvarı ayıran çizgide de görülmektedir. Eserde, oda köşeli bir formda görünürken röprodüksiyonda ise kavisli olan yer çizgisi bize odanın daha yumuşak hatları olduğunu yuvarlak ilerleyen bir odanın resmedildiği izlenimi vermektedir. Aynı zamanda yer yüzeyini oluşturan taşların hatlarının eserdeki gibi bir düzen içerisinde resmedilmemiştir. Kompozisyon bakımından eserdeki nesnelere, çalışmada da yaklaşık aynı yerlere yerleştirilmiştir. Sandalyenin ahşap kısımlarındaki renk farklılıkları (gölgeler) bize üç boyutluymuş hissi uyandırmaktadır. Aynı zamanda sandalyenin oturma yerindeki çizgiler ve renk farklılıkları da dokuyu ve formu iyi bir şekilde aktarmaktadır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; eserde yer alan unsurların büyük bir bölümünün esere uygun yerlerde, şekilde ve renkte oluşu röprodüksiyonun esere benzerliğini arttırmaktadır. Ancak Van Gogh’un sandalyenin üzerine çizmiş olduğu pipo ve tüyün kesesi öğrencinin çalışmasında yer almamaktadır. Aynı zamanda eserde sandalyenin arkasında duvara dayanmış şekilde duran ahşap kutunun içerisinde yer alan objeyi de öğrenci çalışmasında görmemektediriz. Çalışmada kapının yeri aynı olsa da üzerindeki tahta ayrıntılarını belli eden çizginin eksikliği kapı hissini vermemektedir.

Ana tema yönünden baktığımızda; Vincent Van Gogh’un kendi sandalyesini resmettiği eserde yer alan ana unsurların çalışmada var olması, buldukları konum, boyut ve renk anlamında benzerlikleri çalışmanın ana temayı hissettirmesinde büyük rol oynamaktadır. Buradan da anlaşılacağı gibi temel tasarım öge ve ilkelerinin doğru kullanılması hem

çalışmanın röprodüksiyona benzerliğini hem de ana temanın izleyiciye aktarılmasını sağlamaktadır.

13. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 7) akrilik boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; öğrencinin akrilik boya tekniğine uygun çalıştığı görülmektedir. Kullandığı renk tonları eserdeki ile benzerlik göstermektedir. Boyama tekniği bakımından eserdeki fırça darbelerini yer yer taklit ettiği arka fon ve vazoda görülmektedir.

Şekil 7: 13. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; öğrenci çalışmasında kullanılan perspektif biraz farklı olsa da gözümüzü rahatsız etmemektedir. Vazoda ışık gölge öğeleri kullanılmaya çalışılmış olduğu görülmektedir. Çiçeklerde ve vazoda kullanılan renk tonu farklılıklar gösterse de form verilmeye çalışılmış ancak çiçeklerin hacmi tam anlamıyla ifade edilememiştir. Kompozisyon bakımından eserdeki nesnelere, çalışmada da yaklaşık aynı yerlere yerleştirilmiş olmasına karşın çiçeklerin yoğunluğu ve masanın üzerinde resmedilen dökülmüş yaprakların eksikliği kompozisyonda fark yaratmaktadır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; eserde yer alan unsurların, perspektif, renk, form, ışık -gölgenin kullanılmış olması röprodüksiyonun esere benzerliğini arttırmaktadır. Eserdeki çiçeklerin yoğunluğunun çalışmada olmayışı eksiklik oluşturmuştur. Ana tema yönünden baktığımızda; çalışmada yoğunluğun eksikliğine karşın yüzey kullanımının esere uygun bir şekilde doldurulması ana temanın aktarılması kısmında önemli rol oynamıştır. Aynı zamanda, renk seçimi, eserdeki çeşitli temel tasarım unsurlarının uygun bir şekilde kullanılmaya çalışılması ana temaya izleyiciyi yaklaştırmıştır.

31. katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 8) akrilik boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; katılımcı çalışmasında akrilik boya tekniğini uygun kullanmıştır.

Çalışma renler açısından farklılıklar gösterse de kullanılan fırça darbeleri ile sanatçının tekniği taklit edilmeye çalışılmıştır.

Şekil 8: 31. Katılımcının “yeterli” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; kompozisyon aslına uygun yerleştirilmiş, perspektifi de doğru verilmiştir. Renkler ve tonları aslına uygun kullanılmamış olsa da benzerlik göstermektedir. Form ve hacim çalışmada verilmiştir. katılımcı çalışmasına oran-orantı açısından baktığımızda Vincent Van Gogh’un Otoportresini konu alan resimde portre vücuda göre küçük kalmıştır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; çalışmadaki yerleştirme, figürün kıyafeti eserdekine benzemektedir ancak portre kısmında şekilsel sorunlar bulunmaktadır. Sanatçının tekniğinin röprodüksiyonda kullanılması esere benzerliği arttırmıştır. Ana tema yönünden baktığımızda; Öğrencinin çalışmasında kullanılan renkler, perspektif ve form ana temayı yansıtmaktadır. Röprodüksiyonun esere benzerliğinin artması ana temanın izleyiciye aktarılması aşamasında önemli bir unsurdur.

Değerlendirme rubricine göre incelenen ve “Yetkin” olarak gruplandırılan 16., 19., 5. ve 29. katılımcının çalışmaları şu şekilde betimlenmiştir. 16. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bkz. Şekil 9) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; öğrencinin akrilik boya tekniğine uygun çalıştığı görülmektedir. Kullanılan renkler eserdekine yakın tonlardadır. Çalışma sanatçının boyama tekniğine uygun olarak yapılmıştır. Fırça darbeleri belirgin olarak kullanılmıştır. Röprodüksiyonun boyama tekniği uygun ve tarzı benzerdir.

Şekil 9: 16. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; kompozisyon (sayfaya yerleşim) aslına uygun olarak yerleştirilmiştir. Işık-gölge aslına uygun olarak uygulanmıştır. Kullanılan renkler eserdeki renklere yakın tonlardadır. Masanın üzerinde ve arka fondaki doku, öğrenci çalışmasında aslına çok yakın uygulanmıştır. Perspektif açısından vazo ve ayçiçekleri aslına uygun konumlandırılmıştır. Görsel tasarım öge ve ilkeleri röprodüksiyonda esere uygun kullanılmıştır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; Kompozisyonda yer alan objeler esere uygun tam ve doğru yere yerleştirilmiştir. Kullanılan renk ve boyama tarzı esere uygun kullanılmıştır. Çalışma esere benzemektedir. Ana tema yönünden baktığımızda; Tüm kriterlerin esere uygun çalışılmış olması ve çalışmanın esere benzerliği ana temanın izleyiciye aktarılmasında etkili olmuştur.

29. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 10) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; çalışmanın akrilik boya tekniğine uygun olduğu görülmektedir. Röprodüksiyonda kullanılan renkler eserdekine çok yakın tonlardadır. Çalışma sanatçının boyama tekniğine uygun olarak yapılmıştır. Fırça darbeleri belirgin olarak kullanılmıştır. Çalışma akrilik boyama tekniği uygun ve tarzı benzerdir.

Şekil 10: 29. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; kompozisyon aslına uygun olarak yerleştirilmiştir. Kullanılan renkler eserdeki renklere benzer tonlardadır. Işık-gölge aslına uygun olarak uygulanmıştır. Yer taşlarının dokusu, öğrenci çalışmasında aslına çok yakındır. Binaların, masaların, kapıların büyükten küçüğe doğru sıralanması, yolun genişten giderek daralması perspektif açısından çalışmanın uygunluğunu göstermektedir. Sayfanın alt tarafındaki taşların renklerinin belirgin oluşu ve arkaya doğru uzanan yolda ki renklerin daha flulaşması renk perspektifinin de uygun kullanıldığını bize göstermektedir. Görsel tasarım öge ve ilkeleri röprodüksiyonda esere uygun kullanılmıştır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; kullanılan renk ve boyama tarzı esere uygun kullanılmıştır. Kompozisyonda yer alan objeler esere uygun tam ve doğru yere yerleştirilmiştir. Görsel tasarım ilke ve öğeleri çalışmada uygun kullanılmıştır. Bu unsurlar dikkate alındığında çalışma esere benzerliği görülmektedir. Ana tema yönünden bakıldığında; Çalışmanın eserde yer alan önemli unsurları barındırması, görsel biçimlendirme öğelerinin kullanılmış olması ve tekniğe uygun resmedilmesi çalışmayı esere benzer kılmış dolayısıyla ana duygu ve düşüncüyü izleyiciye aktarılmasında etkili olmuştur.

19. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 11) akrilik boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; öğrencinin akrilik boya tekniğine uygun çalıştığı görülmektedir. Kullanılan renkler eserdekiyle aynı olmasa da genel bakıldığında benzerlik göstermektedir. Çalışma sanatçının boyama tekniğine uygun olarak yapılmıştır. Fırça darbeleri belirgin olarak kullanılmışsa da darbe sayısı eksik kalmıştır. Röprodüksiyonun boyama tekniği uygun ve tarzı benzerdir.

Şekil 11: 19. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; kompozisyon aslına uygun olarak yerleştirilmiştir. Kullanılan renkler eserdeki renklere yakın tonlardadır. Işık ve gölge portre de belli olmaktadır. Fırça darbeleriyle hacim ve form verilmeye çalışılmıştır.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; kompozisyonda yer alan portre esere uygun ve doğru yere yerleştirilmiştir. Kullanılan renklerin ve boyama tekniğinin benzerliği çalışmanın esere benzerliğini arttırmaktadır. Ana tema yönünden baktığımızda; Esere uygun çalışılmış olması, temel tasarım elemanlarının doğru kullanılması önemli bir etkidir. Bu unsurların esere uygun bir şekilde kullanılmış olması, çalışmanın esere benzerliği ana temanın izleyiciye aktarılmasında etkili olmuştur.

5. Katılımcının yaptığı çalışmayı (bknz. Şekil 12) boya ve boyama tekniği açısından incelediğimizde; öğrencinin akrilik boya tekniğine uygun çalıştığı görülmektedir. Kullanılan renkler eserdeki yakın olmasına karşın ton farklılıkları bulunmaktadır. Çalışma sanatçının boyama tekniğine uygun olarak yapılmıştır. Fırça darbeleri belirgin olarak kullanılmıştır. Röprodüksiyonun boyama tekniği uygun ve tarzı benzerdir.

Şekil 12: 5. Katılımcının “yetkin” olarak değerlendirilen çalışması

Çalışma görsel tasarım öge ve ilkeleri açısından incelendiğinde; kompozisyonda yer alan unsurlar aslına uygun olarak yerleştirilmiştir. Kullanılan renkler eserdeki renklere yakın tonlardadır. Doku ve hacim verilmeye çalışılmış, perspektif açısından da doğru resmedilmiştir.

Röprodüksiyonun esere benzerliği açısından incelediğimizde; yolun ortasına ve evin arkasında bulunan küçük ağacın resmedilmemesi dışında eserde yer alan unsurların hepsi çalışmada yer almaktadır. Kompozisyonda yerleşim doğru yapılmıştır. Tonların da yakınlığı esere benzerliğini arttırmıştır. Ana tema yönünden baktığımızda; Tüm kriterlerin esere uygun çalışılmış olması ve çalışmanın esere benzerliği ana temanın izleyiciye aktarılmasında sağlamıştır.

4.2.1. Ürünlerdeki benzerlikler

Değerlendirme kriterlerinde yer alan unsurların birçoğunun çalışmalarda olmayışı bu kategoride yer almalarına neden olmuştur. Geliştirilmeli kategorisinde betimlediğimiz dört çalışmada da sanatçının boyama tekniği olan fırça darbelerinin olmayışı görülmektedir. Bunun yanı sıra renk tonlarının yeterince araştırılmamış ve dolayısıyla uygulanmamış olması, hacim, doku, form ve ışık-gölgenin de eksikliğine sebep olmuştur. Eserde yer alan unsurların röprodüksiyonda eksik ya da yanlış resmedilmesi de esere benzerliği azaltmış, ana tema duygusundan izleyiciyi uzaklaştırmıştır.

Yeterli kategorisinde değerlendirilen dört çalışmada da Akrilik boya tekniği uygun kullanılmıştır. Sanatçının tekniği röprodüksiyonlarda görülmektedir. Temel tasarım öğelerinden, doğru kompozisyon, ışık-gölge çalışmalarda yer almaktadır. Esere benzerlik görülmekte, ana duygu bu çalışmalarda hissedilmektedir.

Yetkin kategorisinde betimlediğimiz dört çalışmada da benzer yönler çok fazladır. Röprodüksiyonlarda akrilik boya tekniğinin uygun kullanılmış, esere çok yakın tonlamalar görülmüştür. Vincent Van Gogh'un tarzı olan fırça darbeleri ile boyama tekniği tüm çalışmalarda uygulanmıştır. Bunun yanı sıra temel sanat öge ve tekniklerinden; kompozisyon, renk, doku, form, hacim, perspektif, ışık-gölge, oran-orantı gibi unsurlar çalışmalarda uygun bir şekilde resmedilmiştir. Bu unsurların çalışmalarda olması esere benzerliği arttırmış, ana temayı yansıtmıştır.

4.2.2 Ürünlerdeki farklılıklar

Geliştirilmeli kategorisinde betimlediğimiz dört çalışmanın iki tanesinde akrilik boya, tekniğine uygun kullanılmış diğer iki çalışmada, uygulamada sorunlar yaşanmış olduğu görülmektedir.

Yeterli kategorisinde betimlemesi yapılan dört çalışma kendi içlerinde yeterlilik gösterirken farklı unsurlarda değişkenlikler göstermektedir. Üç çalışmada doku, form, üç boyut hissedilirken bir çalışmada bu öğeler hissedilmemektedir. İki çalışmada tonlama aslına uygun yapılmışken, iki çalışmada yakın tonlar uygulanmıştır. Yine iki çalışmada perspektif eserdekine uygunken, diğer iki çalışmada uygun kullanılmamıştır.

Yetkin kategorisinde yer alan çalışmalar çok büyük farklılıklar bulunmamaktadır. En büyük farklılık eserde yer alan unsurların bir çalışmada eksik diğer üç çalışmada tam oluşudur.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde yapılmış olan araştırmanın bulgularına dayalı olarak yorumlama yapılacaktır. Çalışma nicel sonuçlarına göre teknoloji ile zenginleştirilerek işlenen “Sanat Eseri ve Estetik” ünitesi sonrası öğrenci başarısında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Dolayısıyla teknolojiyle yapılandırılmış görsel sanatlar dersinin öğrenci başarısına olumlu yönde etkisi olduğu görülmüştür. Literatürdeki çalışmalar da bu sonuçla uyumaktadır. Örneğin, Dolunay (2016) sanatsal faaliyetleri takip etmenin, sanat eğitimlerinde teknolojik materyallerden faydalanmanın öğrencinin sanata bakış açısını geliştirdiğini vurgulamıştır. Aynı şekilde Mert ve Şen (2019) yaptığı araştırmaya göre, teknoloji ile desteklenen materyallerin öğrenciler üzerinde olumlu etki yarattığı ve bu yöntemin geleneksel öğretim tekniklerinden daha etkili olduğu sonucuna varmıştır. Teknolojinin büyük bir hızla gelişmesi, hayatımızın her alanında girmesine sebep olmuş, gelecek nesillerin yetişmesinde teknoloji destekli materyallerden faydalanılması şart olmuştur. Bu durum sanat eğitimine de olumlu yansımıştır.

Namdar, Sarıkaya, ve Sarıkaya (2017) yapmış olduğu araştırmada sanat eğitiminde teknoloji kullanımının, bilgiye ulaşma hızında, kalıcı öğrenmede, örnek çeşitliliğinde, konunun hızlı öğrenilmesi gibi alanlarda faydalı olduğu sonucuna varmışlardır. Bununla beraber 21yy. becerilerinde yer alan yaratıcı düşünebilen, etkileşim kurabilen bilinçli bireyler yetiştirebilmede de teknoloji destekli eğitimin önemi vurgulanmıştır.

Sanat eseri ve estetik ünitesi kapsamında yapılan bu araştırmada çoklu ortam uygulamalarından faydalanılmış, etkileşimli hazırlanan ders videoları sayesinde öğrencinin öğrenme ortamını kendisinin yaratması ve kendi öğrenme sürecini yönetmesi sağlanmıştır. Katılımcıların ön bilgilerinin ölçüldüğü ön test ve öğrenme sonrasında yapılan son test arasındaki anlamlı farkın büyük bir nedeni web tabanlı çoklu öğrenme ortamıdır. Demirel (2006) çalışmasında, bilgi teknolojileri ile yapılan etkileşimli öğrenme ortamının öğrenciyi harekete geçiren, öğrenme ortamını zenginleştiren, öğrenciyi öğrenme etkinliğinde odak yapan, somutlaştırarak anlamlı öğrenme ortamı sunan, kaliteyi arttıran temel faktörlerden biri olduğunu ortaya koymuştur. Aynı şekilde Dilmaç (2019) araştırmasında, web tabanlı uygulamalarla işlenen bir dersin geleneksel öğretim yöntemine göre işlenen görsel sanatlar dersine oranla daha etkili ve öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu sonuçları olduğunu vurgulamıştır.

Nitel veriler incelendiğinde, katılımcıların son test sonuçlarının başarı durumlarının benzer çıkmasına karşın, öğrenilen bilgilerin çalışmalarına uygulamaları aşamasında bireysel farklılıklar gözlemlenmiştir. Çalışmanın istenilen mesajı verebilmesi temel tasarım öğelerinin doğru bir şekilde kullanılması ile mümkündür. Görsel tasarım unsurları, herhangi bir görsel eserde, fark edilebilecek ve tanımı yapılabilecek bileşenlerden oluşmaktadır. Bir tasarımı oluştururken belli kurallar doğrultusunda ilerlenmektedir, görsel sanatlarda bu ilkeler, herhangi bir eserdeki unsurların düzenlenmesini ve bu unsurların birbirleri ile etkileşimini sağlamaktadır. Çalışmanın temelini oluşturmasını sağlayan ve çeşitli ifade gücüne sahip olan, diğer bir deyişle çalışma veya eser ortaya koyabilmek için kullanılan öğelere tasarım öğe ve ilkeleri denir (Gezer, 2019).

Bu araştırmada nitel veriler analiz edildiğinde, katılımcıların uygulama esnasında tasarım öğe ve ilkelerini uygun kullanmamaları, estetik hissin kaybolmasına neden olduğu görülmüştür. Bu da röprodüksiyon çalışmasının esasına ters düşmüştür. Katılımcıların sanat eseri ve estetik ünitesinde elde etmeleri gereken kazanımları edindikleri ancak pratiğe dökme kısmında zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, Hayran (2010)'ın çalışma sonuçlarıyla uyusmaktadır. Hayran (2010), çoklu öğrenme ortamlarının kavramsal öğrenmeyi olumlu şekilde desteklediğini ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada ise, teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersleri katılımcıların kavramsal öğrenmesini iyileştirirken uygulama aşamasında derslerin bir etkisi görülmemiştir.

Kavramsal bilgiler, pratiği daha iyi tanıtmak ve uygulamaya destek olmak için vardır. Pratiğin daha verimli ve amacına uygun olması için gereken bilgilerdir. Bu araştırmada uygulama aşamasında katılımcılar ne yapacaklarını bilmelerine karşın bu bilgilerini pratiğe dökememişlerdir. Bu durumun birkaç nedeni bulunmaktadır. İnsanoğlu, yaşama başladığı ilk andan itibaren çevre ile uyum içinde olmaya çalışmaktadır. Bu süreçte kişilerin yaşayışları ve deneyimleri görsel algılarını şekillendirmektedir. Sanatsal dışı vurumu ortaya koymak için de geliştirdiğimiz görsel algılara ihtiyaç duyarız. Görsel sanatlar içeriğinde, görsel bilinçlenme becerisini sanat eğitimi içerisinde geliştirmek hedeflenmektedir. El-göz-beyin koordinasyonunun güçlendirilmesi önemli yer tutmaktadır (Özol, 2012) Kişi baktığı nesneyi doğru bir şekilde anlaması ve aktarabilmesi için doğru eğitilmiş bir göze ihtiyaç duyulmaktadır. Bakma eylemi görmeye dönüştüğünde, sanatçıların estetik duruşu ve ifadesinin anlaşılması kolaylaşmaktadır.

Motor becerilerin ve belleğin geliştirilmesinin yanı sıra gözün de geliştirilmesi gerekmektedir. Görsel sanatlara duyarlı olmak çoğu zaman doğuştan gelen özellik olan yetenekle mümkündür. Yetenek, bir kimsenin bir şeyi anlama, yapabilme ya da bir etkiyi alabilme yeterliliği olarak tanımlanır. Yeteneklerin doğuştan olma özelliğinin yanı sıra kalıtsal olma görüşünde de birleşmiştir. Yetenek, bireyin potansiyel olarak yapabilme becerisini gösterir (Gündüzalp ve Özan, 2018).

Diğer bir etken ise motivasyondur. Motivasyonla ilgili alan yazıları incelendiğinde sanat motivasyonu, bireyin sanat çalışmasını gerçekleştirirken duyduğu istek ve bu isteği yaptığı çalışma boyunca sürdürmekten haz duyma süreci olarak tanımlanır (Laçınbay, 2018) Yetenek, sanat üreten kişinin sahip olması gereken özelliklerinin biriyken; motivasyon olmazsa olmazlarından biridir.

Bireysel yetenek ve motivasyonun pratiğin tecrübeyle gelişmesidir. Teorikte ne kadar iyi olunursa olunsun edinilen bilgileri uygulamada kullanmak farklı bir ifade yöntemidir. Bilgileri pratiğe aktarabilmek için tecrübe gerekmektedir. Bilindiği sanılan şeylerin aksayan yönlerini ancak uygulama yaparken anlaşılabilir.

Kopya yöntemi konu ile ilgili pratik yapma fırsatı sunmaktadır. Yaratıcılık üzerinde olumsuz etkilerinin olduğu düşünülse de bu yöntem pratik yapmaya imken sağlaması ve ileriki zamanlarda yapılacak çalışmalara fayda sağlaması açısından önemli bir tekniktir. (Erbay, 1997) Görsel Sanatlar dersinin konularından olan temel tasarım öğeleri, çizgisel anlatım, kompozisyon, renk gibi konuların öğrenilmesinde kopyalama yönteminin olumlu etkisi yadsınmamaktadır. Müdahale edilmeden resim yapan bir çocuk, bir sanatçı çalışmasının röprodüksiyonunu yaptıktan sonra gerek renk kullanımında gerekse kompozisyon kurma konusunda gelişme gösterdiği saptanmıştır (Gökdemir, 2006; Kaya, 2001; Kasparoğlu, 2008).

Bu bilgiler ışığında katılımcıların teorik olarak edindikleri bilgileri uygulamaya aktarırken ki eksikliklerinin bireysel farklılıklara, pratikteki deneyimlerinin azlığına ve sanat üretmek için duyduğu motivasyona bağlamak mümkündür.

Özetlemek gerekirse, bu çalışmada teknoloji ile desteklenmiş görsel sanatlar dersinin öğrenci başarısına etkisi araştırılmıştır. Ortaokul 7.sınıflarda Sanat Eleştirisi ve Estetik ünitesi kapsamında 6 ders saati yapılan çalışmada her ders web tabanlı çoklu ortam uygulamaları ile zenginleştirilerek planlanmıştır.

Katılımcıların hazır bulunuşluklarını ölçmek için yapılan ön testle, ünite sonunda yapılan son test arasında anlamlı bir artış tespit edilmiştir. Bu sonuç teknoloji kullanımının öğrencilerin bilgiyi edinmesi sürecinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Bunun yanı sıra yapılan son testte Sanat Eseri ve Estetik ünitesi kapsamında ele alınan sanatçının hayatı ve eserleri ile ilgili bilgiler, terimler ve teknik bilgiler katılımcılar tarafından öğrenilmişken uygulama kısmında sonuç farklılaşmıştır.

Son testteki sonuçlarına bakıldığında katılımcıların görsel tasarım öge ve ilkeleri konusunda bilgi sahibi oldukları ancak uygulamada bu bilgilerini tam olarak aktaramadıkları gözlemlenmiştir. Bu durum bize teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin öğrenci başarısına olumlu yönde etkisi olduğunu ancak uygulama aşamasında bireysel farklılıkların, yetenek ve becerilerin çalışmalarda değişkenliğe sebep olduğunu göstermektedir.

5.1. Öneriler ve gelecekteki çalışmalar

Bu araştırma sonunda teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin öğrenci başarısına olumlu yönde etkisi olduğu gözlemlenmişse de edinilen bilgilerin kalıcılığının tespiti de önemli bir unsurdur. Son testin yapıldığı tarihten iki ay sonra yapılacak olan kalıcılık testi katılımcıların edindikleri bilgileri uzun süreli hafızaya geçirip geçiremediklerinin ölçülmesi anlamında önemlidir. Bu şekilde araştırmanın kapsamı daha da genişletilebilir. Ayrıca farklı teknolojik araçlar kullanılarak ders tasarımı değiştirilebilir ve o görsel sanatlar derslerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi ölçülebilir. Benzer bir çalışma devlet okullarında uygulanabilir.

5.2. Çalışmanın sınırlılıkları

Literatüre bakıldığında bu araştırmanın konusu doğrultusunda örnek teşkil edecek çalışmaların azlığı dikkat çekicidir. Görsel Sanatlar dersine ait güvenilirliği ve geçerliliği tespit edilmiş ön test ve son test sorularının bulunmamasından dolayı bu çalışmada kullanılan sorular öğretmen kimliğindeki araştırmacıya aittir. Dolayısıyla literatürde güvenilirliği ve geçerliliği tespit edilmiş sorulardan oluşmuş olmaması araştırmanın sınırlılıklarının başında gelmektedir.

Araştırma örneklemini İstanbul'da bir özel okulda yedinci sınıflar düzeyindeki 32 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Katılımcı sayısının artması araştırmanın da güvenilirliğini arttıracaktır. Teknoloji ile zenginleştirilmiş görsel sanatlar dersinin özel okulda değil de devlet okulunda uygulanması halinde yeterli katılımcıya ulaşıp ulaşılmayacağı da üzerinde düşünülmesi

gereken bir konudur. Eğitim gören tüm öğrencilerin teknolojiye erişiminin olması, gerekli materyal ve alt yapıya sahip olmaları önemli bir unsurdur.

Teknoloji ile planlanmış derslerin öğrenci başarısına olumlu yönde etkisi olduğu, öğrencilerin kendi süreçlerinden sorumlu olması, öğretmenin bu aşamada rehberlik etmesi öğrenme sürecini olumlu yönde etkilemiştir.

KAYNAKÇA

- Akgün Özbek, E. (2016). (Kitap Özeti) Teknoloji eğitim için iyi midir? *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 177-185.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/auad/issue/34066/377113>
- Akkoyunlu, B., ve Yılmaz, M. (2005). Türetimci çoklu ortam öğrenme kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28), 9-18.
- Alakuş, A.O., ve Oral, B. (2004). *Çağdaş sanat eleştirisinin demokratik değerler kazanımındaki rolü*. Uluslararası Demokrasi Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Çanakkale.
- Alakuş, A., Oral, B., ve Mercin, L. (2005). Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğretmen adaylarının okul deneyimi-II uygulamasına ilişkin algıları, *Milli Eğitim Dergisi*, 33, 168.
- Avcı, E. (2015). Dijital sanat bağlamında dijital teknolojilerin güzel sanatlar eğitimin entegrasyonu. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(41), 866-882.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Başbuğ, F., ve Başbuğ, Z. (2016). Görsel sanatlar eğitimi üzerine notlar. *Akdeniz Sanat*, 9(18), 74-98.
- Beyhan, H. (2018). Teknoloji ve sanat. *Journal of Arts*, 1(1), 13-22.
- Boydaş, N. (2005). *Sanat eleştirisine giriş*. Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.
- Bulduk, B. (2016). Etkileşimli medya ve öğretim ortamlarında tasarım geliştirme süreci. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 0(16), 47-63.
- Creswell, J. W., ve Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. New York: Sage.
- Dılmaç, S. (2019). Görsel sanatlar dersinde web tabanlı eş zamansız öğrenme ortamının ortaokul öğrencilerinin akademik başarı ve tutumlarına etkisi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 159-184.
DOI:10.31463/aicusbed.596217

- Erbay, M. (1997). *Plastik sanatlar eğitimi'nin gelişimi*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Erten, P. (2019). Z Kuşağının dijital teknolojiye yönelik tutumları. Gümüşhane Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10(1), 190-202.
- Gezer, Ü. (2019). Çağdaş sanat ve tasarım eğitiminde görsel tasarım öğeleri ve ilkeleri. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 40, 595-614. doi: 10.7816/ulakbilge-07-40-02
- Gökdemir, Z. İ. (2006). İlköğretim I. Kademe Resim-İş Derslerinde Kopya Yönteminin Sanatsal Düzenleme Öğelerinin Öğretilmesine Katkısı. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Gazi Üniversitesi.
- Gündüzalp, S., ve Özcan, B.M. (2018). Yetenek savaşlarından yetenek yönetimine. *Journal of Anatolian Research*. Vol.2, 14-46
- Hayran, Z. (2010). Çok uyaranlı eğitim ortamlarının öğrencilerin kavram gelişimine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 35(158), 128-142.
- İnci, M., Akpınar, Ü., ve Kandır, A. (2017). Dijital Kültür ve Eğitim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(2), 493-522.
- Kasparoğlu, C. (2008). Kopya Yönteminin İlköğretim 2. Kademedeki (12,13,14 Yaş) Öğrenci Resimlerine Etkisi “Batman-Sason İstiklal Kız Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Örneği”. Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi
- Kaya, K. T. (2001). Kopya Yönteminin İlköğretim Birinci Kademe Çağı (9-12 Yaş) Çocuk Resimlerindeki Rolü ve Önemi. Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi.
- Kırıçoğlu, O., ve Stokrocki, M. (1997). *Ortaöğretim sanat öğretimi*. Ankara: YÖK, Dünya Bankası, M.E.G.E.P.
- Kırıçoğlu, O. T. (2009). *Sanat kültür yaratıcılık görsel sanatlar ve kültür eğitimi-öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Laçınbay, K. (2020). Estetik algılama ve sanatsal yaratım sürecinde sanat motivasyonunun önemi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(2), 829-849.
- Laçınbay, K. (2018). ARCS motivasyon modelinin görsel sanatlar öğretmen adaylarının motivasyonlarına tutumlarına ve çalışmalarına etkisi [Doktora Tezi]. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Liu, GZ. (2008). Innovating research topics in learning technology: Where are the new blue oceans? *British Journal of Educational Technology*, 39(4), 738-747.

- Mercin, L. (2011). *Sanat eğitimi ve görsel sanatlar öğretimi*. Ankara: Pagem Akademi.
DOI 10.14527/9786055885182
- Mert, E., Şen, Ü. (2019). İlköğretim 7. sınıf müzik öğretiminde teknoloji destekli materyal kullanımının akademik başarıya etkisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 2113-2139.
- Mertens, D. M. (2014). *Research and evaluation in education and psychology: Integrating diversity with quantitative, qualitative, and mixed methods*. New York: Sage.
- Mittler, G. (1994). *Art in focus*. Glencoe: McGrawHill.
- Namdar, A.O., Sarikaya, M. ve Sarikaya, R. (2017). Teachers' views about technology use in drama, music and visual arts lessons. *turkish. Journal Of Teacher Education*, 6(1), 33-46.
- Pedro, F. (2006). *The New millennium learners: Challenging our views on ICT and learning*. OECD-CERI.
- Patton, M. Q. (2005). *Qualitative research*. New York: John Wiley & Sons, Ltd.
- Schirrmacher, R. (1988). *Art and creative development for young children*. USA: Delmar Publisher Inc.
- Small, G.W. & Vorgan, G. (2008). *Meet your brain: Surviving the technological alteration of the modern mind*. New York: Collins Living.
- Sözen, M. ve Tanyeli, U. (2016). *Sanat kavram ve terimleri sözlüğü*. Türkiye: Remzi Kitap Evi.
- Şahin, İ. (2003). Küreselleşme, dijital teknoloji ve eğitim'de yeni yaklaşımlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(4), 0-0. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26130/275240>
- ÖZOL, A. (2012), *Sanat eğitimi ve tasarımda temel değerler*. İstanbul: Pastel Yayıncılık
- Tashakkori, A. & Teddlie, C. (2010). *Sage handbook of mixed methods in social & behavioral research (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Uğurlu, H. (2008). Teknoloji sanat ilişkisi: Günümüzde teknolojik sanatların amacı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 247-262.
- Yaman, İ. Ş., Ekim, T., Sungur, S., & Özer, C. (2012). *Çağdaş dünya sanatı*. Ankara: Milli Eğitim Yayınları Bakanlığı.

EK A

SANAT ESERİ VE ESTETİK ÜNİTESİ KAPSAMINDA GOOGLE FORMDA HAZIRLANMIŞ ÇOKTAN SEÇMELİ ÖN TEST – SON TEST SORULARI

- 1- Resimdeki Sanatçı Aşağıdakilerden Hangisidir?
 - a) Leonardo da Vinci
 - b) Salvador Dali
 - c) Vincent Van Gogh
 - d) Claude Monet
- 2- Vincent Van Gogh kaçınıcı yy. da yaşamıştır?
 - a) 17.yy
 - b) 18.yy
 - c) 19.yy
 - d) 20.yy
- 3- Vincent Van Gogh hangi akımın sanatçısıdır?
 - a) Popart
 - b) İzlenimcilik
 - c) Sürrealizm
 - d) Optikart

- 4- Hangisi Van Gogh'un resimdeki eserinin ismidir?
- a) Belleğin Azmi
 - b) Son Akşam Yemeği
 - c) Yıldızlı Gece
 - d) Gün Doğumu
- 5- Sanatçının kendi portresini resmetmesine denir.
- a) Peyzaj
 - b) Otoportre
 - c) Natürmort
 - d) Röprodüksiyon
- 6- Bir sanat eserinin aslına uygun kopyasınadenir.
- a) Tuval
 - b) Otoportre
 - c) Röprodüksiyon
 - d) Perspektif
- 7- Hangisi su bazlı örtücü bir boyadır?
- a) Yağlıboya
 - b) Sprey Boya
 - c) Sulu boya
 - d) Akrilik Boya

- 8- Üzerine resim yapılan, ahşap bir kasnağın üzerine pamuklu veya keten kumaş gererek oluşturulmuş bir resim aracıdır.
- Bristol Karton
 - Tuval
 - Kraft Kağıdı
 - Strafor
- 9- Vincent Van Gogh nerede doğmuştur?
- Fransa
 - Türkiye
 - İngiltere
 - Hollanda
- 10- Sanal tur, genellikle bir dizi video veya fotoğraftan oluşmuş mevcut bir konunun simülasyonudur.
- Doğru
 - Yanlış
- 11- Bir Sanat Eserini İncelerken Tanıma, Çözümleme, Yorumlama, Yargılama aşamaları üzerinde durulur. (*Sanat Eleştirisi ve Estetik*)
- Doğru
 - Yanlış
- 12- Aşağıdakilerden hangisi Görsel Tasarım Öğelerinden Biri Değildir? (*Çözümleme Basamağı*)
- Işık ve Renk Değerleri
 - Kompozisyon
 - Fotoğraf
 - Oran-Orantı
- 13- Bir sanat eserinin merkezinde yer alan temel duygu ve düşünce demektir? (*Tanımlama /Yorumlama Basamağı*)
- Eskiz
 - Renk Perspektifi
 - Teknik
 - Ana Tema

EK B

TEKNOLOJİ İLE ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME RUBRİCİ

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Geliştirilmeli (1 Puan)	Yeterli (2 Puan)	Yetkin (3 puan)
Akrilik Boya Tekniğini Kullanma (Akrilik boya su bazlı bir boyadır. Ne çok sulu ne de çok katı çalışılır)	Akrilik Boya tekniğini çalışmasında doğru kullanmamıştır.	Akrilik Boya tekniğini çalışmasında yer yer doğru kullanmıştır.	Akrilik Boya tekniğini doğru kullanmıştır.
Röprodüksiyonun Esere Benzerliği (Eserde yer alan unsurların çalışmada uygun yerlere yerleştirilmiş olması beklenir.)	Eserde yer alan unsurların birçoğu çalışmasında yer almamıştır.	Eserde yer alan unsurların birçoğu çalışmasında yer almıştır.	Eserde yer alan unsurların tamamı çalışmasında yer almıştır.
Seçilen sanat eserinde kullanılan görsel tasarım öğe ve ilkelerinin kullanımı (Kompozisyon, oran-orantı-renk-perspektif, ışık ve renk değerleri gibi unsurları çalışmasında doğru kullanması beklenir.)	Çalışmasında temel sanat elemanlarını doğru kullanmamıştır	Çalışmasında birçok temel sanat elemanını doğru kullanmıştır.	Çalışmasında temel sanat elemanlarını doğru kullanmıştır.
Sanat Eserinde İşlenen Ana Temayı Yansıtma (Eserin ana temasını çalışmasında yansıtması beklenir)	Çalışmasında ana temayı yansıtamamıştır	Çalışmasında ana temayı kısmen yansıtmıştır.	Çalışmasında ana temayı yansıtmıştır.